

Vaccinatieschema hondsdolheid is Belgisch succesverhaal

Op 28 september is het Wereldrabiësdag

26-09-18

Dit is de omschrijving

Op Wereldrabiësdag (28 september) krijgt hondsdolheid even wat aandacht. Hondsdolheid is een bijna vergeten ziekte die jaarlijks wereldwijd nog 60.000 slachtoffers maakt. Samenwerking tussen het Belgische Ministerie van Defensie en het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) in Antwerpen zorgde dit jaar voor een belangrijke verbetering in de preventie van hondsdolheid. Jarenlang onderzoek bij Belgische soldaten resulteerde in een korter vaccinatieschema dat nu zelfs door de Wereldgezondheidsorganisatie aanbevolen wordt.

Bescherming opbouwen tegen hondsdolheid had tot voor kort wel wat voeten in de aarde: om precies te zijn drie inentingen voor vertrek op reis, op drie verschillende tijdstippen (dag 1, dag 7 en dag 28). Geneesheer luitenant-kolonel dr. Patrick Soentjens, tevens hoofd van de reiskliniek van het ITG, deed bij Belgische soldaten jarenlang onderzoek naar kortere en betere vaccinatieschema's. Dat resulteerde dit voorjaar in een aanpassing van de aanbevelingen van de Wereldgezondheids-organisatie voor reisartsen wereldwijd: voortaan krijgen reizigers in België slechts twee inentingen in zeven dagen, in plaats van drie spuitingen in 28 dagen. Ook Denemarken en Nederland pasten hun vaccinatieschema al aan en verwacht wordt dat andere landen binnenkort zullen volgen.

Dr. Patrick Soentjens: "Een korter vaccinatieschema verlaagt de drempel voor Westerse reizigers om zich voor te bereiden, wat de maatregelen na een risicobeet veel eenvoudiger maakt. Tevens is de toegepaste onderhuidse techniek met mini-injecties van het bestaande rabiësvaccin een goedkopere en pragmatische oplossing voor landen in Afrika en Azië, waar de ziekte onaanvaardbaar veel slachtoffers maakt."

Soentjens en collega's [publiceerden hun studieresultaten in juni 2018 in het vakblad Clinical Infectious Diseases](#). Hun onderzoek onder 500 soldaten toont aan dat het kortere vaccinatieschema net zo goed bescherming biedt als het oude schema. De onderzoekers zijn ervan overtuigd dat meer reizigers zich laten vaccineren vanwege de eenvoudigere formule en hopen dat meer kwetsbare kinderen in Afrika en Azië gevaccineerd kunnen worden.

België vrij van hondsdolheid, maar voorzichtigheid blijft geboden

In België zijn honden sinds 2001 officieel vrij van hondsdolheid, maar contact met vleermuizen kan gevaarlijk zijn. Bij veel buitenlandse reizen is hondsdolheid wel een risicofactor. Hondsdolheid of rabiës is een fatale aandoening als gevolg van een infectie met het rabiësvirus, meestal door een beet van een met rabiës besmet dier zoals een hond. De ziekte eist jaarlijks meer dan 60.000 mensenlevens, vooral van jonge kinderen in Afrika en Azië.

Vaccinatie: preventief en na een risicocontact

Er bestaat een zeer veilig en goedkoop preventief vaccin tegen hondsdolheid dat bescherming biedt tegen het virus. Het ITG raadt vaccinatie aan bij avontuurlijke en lange reizen, vooral naar Afrika en Azië. Ook mensen die regelmatig naar deze gebieden reizen, halen best een dergelijke inenting. Het nieuwe tweeledig vaccinatieschema tegen hondsdolheid wordt sinds mei 2018 in alle Belgische reisklinieken toegepast.

Preventieve vaccinatie bereidt het immuunsysteem voor en vereenvoudigt de medische procedures na een risicobeet. Niet-gevaccineerde patiënten krijgen na een risicobeet meestal injecties in de wond met actieve antistoffen (rabiës-immunoglobines), net als bijkomende vaccins verspreid over 28 dagen. "Het probleem is dat deze injecties met antistoffen snel na het risicocontact toegediend moeten worden. Ze zijn ook duur en vaak moeilijk te verkrijgen in landen waar het risico op hondsdolheid bestaat. Dit zorgt voor veel onnodige stress tijdens de reis. Laat u dus voor vertrek goed adviseren,"

aldus dr. Soentjens.

Sinds juli 2017 is het ITG het enige centrum in België waar gratis actieve rabiesantistoffen in de wonde toegediend worden. Tevens kan elke arts advies vragen aan het ITG om een inschatting te maken van het risico dat zijn patiënt heeft gelopen.

Links

- [Soentjens et al., Pre-exposure intradermal rabies vaccination: a non-inferiority trial in healthy adults on shortening the vaccination schedule from 28 to 7 days, Clinical Infectious Diseases \(June 2018\)](#)
- [Het nieuwe vaccinatieschema](#)
- [Hondsdolheid wereldwijd](#)